

«Mottakernavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Saksbehandlar, innvalstelefon

Magnus Johan Steinsvåg, 5557 2325

Vi startar utviding av Austefjorden og Blånuten naturreservat i Kvinnherad kommune

Parti med eldre og naturprega furuskog i det føreslegne utvidingsområdet. Foto: M.J. Steinsvåg.

I dialog med grunneigarane og Framtre (tidlegare AT Skog), melder vi formell oppstart av utviding av Austefjorden og Blånuten naturreservat. Føremålet med dette brevet er å informere om prosessen som no startar opp etter naturmangfaldlova, og for å innleie til medverknad og innspel frå aktuelle partar.

Utvidingsområda omfattar areal sør for dagens avgrensing i Kvinnherad kommune, og inkluderer delar av Vardeggene, Kvitebergsmyrane og Kvitebergsbruna. I søraust er det ønskeleg å inkludere tilbode areal slik at vi får kontakt med Tveitane naturreservat. I tillegg er eigedom 35/2 inkludert, og er lokalisert sentralt i eksisterande naturreservat.

Det tilbode område for frivillig skogvern omfattar eigedomane gnr/bnr: 11/2, 22/1-2, 22/3, 22/4, 22/5, 25/1, 29/1, 29/2, 29/6 og 35/2 i Kvinnherad kommune. Totalt er området på 3 467 dekar, derav 3 104 dekar skog og 2 634 dekar produktiv skog. Med utvidinga vil totalarealet for Austefjorden og Blånuten naturreservat kome på 10 653 dekar, og styrke også økologiske nettverk med nærliggande skogreservat.

Området utgjer relativt store areal med gamal og storvaksen furudominert skog. Her er godt innslag av litt kalkrike skog - og vegetasjonstypar, og stadvis stor treslagsvariasjon med betydeleg innslag av osp og edellauvtre. Det er stor topografisk variasjon, med førekomst av mange rikare myrar og bekkedrag som samla sett gjev stor habitatdiversitet.

Vernet vil sikra samanhengande naturområde og styrka økologiske nettverk i eit av kjerneområda for skognatur i Vestland.

Plan - og inngrepsstatus

I gjeldande kommuneplan (av 22.03.2018) har området føremålet landbruk, natur- og friluftsføremål (LNFR). Det er ingen kraftlinjemaster eller andre større tekniske inngrep innfor verneframlegget. I sørvestre del av område, på eigedom 22/5, går det ein skogsbilveg som buktar seg nordaustover om lag 300 meter inn i området. Vi har inkludert denne, for å redusere potensiale for negative økologiske kanteffektar sentralt inn i verneområdet. Litt lenger sør på same eigedom har vi grensa ut om lag 125 dekar av tilbodsområdet. Dette fordi dette utgjer mest yngre skog med noko lågare naturverdi og der det står ein del gran og japanlerk/hybridlerk. Det vart også nyleg transportert ut tømmer etter hogst på naboeigedom (22/1-2), og det er ønskjeleg å ha denne framkomsten i framtida.

Det er nokre granbestand innfor tilbodsområdet (om lag 90 dekar kartfesta), og i tillegg enkelttre av sitkagran. Det er påvist spreieing og naturleg forynging av både sitkagran og vanleg norsk gran. Dette er treslag som lett kan konkurrere ut heimehøyrande treslag, og det er derfor ønskjeleg å handtere dette i naturreservatet.

Nasjonale naturverdiar

Storparten av tilbodsområdet vart kartlagt i 2024 som ein del av denne skogvernutgreiinga. Derfor er omtalen under i hovudsak henta frå denne. I tillegg har representant frå Statsforvaltaren vore på synfaring i området i samband med vernearbeidet.

Skogen varierer mykje i alder og samansetjing gjennom heile verneframlegget. Furu er som regel det dominerande treslaget, men lauvtre dominert blandingsskog opptrer fleire stader, særleg omkring Raudstølsbotn, ved Klypet i søraust, og vest for Kvitebergsmyrane. Den eldste skogen strekk seg i eit breidt, men ujamnt band frå toppen av Kvitebergsbruna og nordover via Fuglhaugen til Vardeggjene. I dette området er det mykje gamal, og dels storvaksen furuskog med relativ høg tetteleik av biologisk gamle tre over 200 år gamle. Eldste furu som vart målt (ved treboring) var om lag 375 år gamal.

Førekost av dei rikaste vegetasjonstypene er særleg stor langs hovudvassdraget gjennom tilbodsområdet, som strekk seg frå dalsøkket i nordvest for Raudstølsbotn sørover via Kvitebergsmyrane og ned Klypet. Relativ rik vegetasjon førekjem elles ganske så regelmessig i søraust-vendte skråningar knytt til dei mange små bergryggane og sprekke- og bekkedalane som går i ein nordaustleg-sørvestleg retning gjennom heile området. Av desse vegetasjonstypene er svak lågurtskog og svak bærlyng-lågurtskog mest utbreidd, men stadvis også betydeleg innslag av storbregneskog og intermediær/litt kalkrik sumpskog. Små areal med rikare lågurtfuruskog førekjem også mange stader. Kvitebergsmyrane og eit par andre lågareliggande myrar, består i stor grad av intermediær til litt kalkrike myrflater og myrkantar, med blant anna bukkeblad, myrsnelle, stjernestorr og særbustorr. Det er også innslag av meir basekrevjande planter som gulstorr og engstorr.

Gunstig lokalisering av utvidingsområdet og lokalklimatiske tilhøve gjev grunnlag for førekost av enkelte artar knytt til låglandsskog og/eller eit oseanisk klima. Eksempelvis har noko av skogen omkring kvitebergsmyrane kvalitetar og artsinventar som syner tendensar mot boreonemoral regnskog. Påviste artar er mellom anna kystkantlav (EN), stjerneflekkjav (VU) og gul pærelav (NT).

Det er også gjort funn av sjeldne artar knytt til gamal naturprega skog. Flekkvitkjuke (NT) er registrert under kartlegginga i 2024 og utgjer ein av fire kjente førekostar i Vestland. Raudlistearten er ei sjeldan kjuke (sopp) og veks på furulæger (liggande død ved) av kelo-type i gamal furuskog. Furustokkjuke (NT) vart funnen på tre stader under kartlegginga. Dette er ein karakterart i naturskog med furu, der den har ein nøkkelfunksjon i økosystemet ved å danne holrote som gjev hole tre som mange andre artar, særleg insekt, er avhengige av.

Til tross for at også dette skogområdet nok har blitt hardt utnytta med hogst dei siste 500 åra, viser altså artsfunn at det framleis er viktig skognatur i området. Med vern av dette området, vil eksempelvis naturkvalitetar knytt til regnskogsmiljø og naturskog over tid utvikla seg og kunne utgjere stadig viktigare levestad for artsmangfald knytt til slike miljø.

Kelogadd (svært gammel død furu) på Fuglhaugen sentralt i utvidingsområdet. Død ved er levestad for svært mange artar og i reservatet skal tre kunna ha ein naturleg død og gje rom for eit stort artsmangfald. Foto: M.J. Steinsvåg.

Samanhengande område og økologiske nettverk

Frå før grensar Austefjorden og Blånuten naturreservat til dei tre naturreservata Geitaknottane, Yddal, og Setråsen og Femanger. Med vern med utstrekninga som presentert i denne oppstartsmeldinga, vil også reservatet grense til edellauvskogsreservatet Tveitane i søraust. Totalt vil dei fire verneområda ha eit samla areal på drygt 50 000 dekar. Dette er naturreservat med nasjonale naturkvalitetar blant anna knytt til gamal naturprega skog, vestnorsk regnskog, rikare myr, edellauvskog og sumpskog.

Vern av utvidingsområdet vil i tillegg ytterlegare styrka dei landskapsøkologiske samanhengane til dei tre nærliggande skogreservata Håvikevatnet, Skarvatun og Stussvikhovda, som no vil vere under 3 km frå næraste naboreservat. Vernet vil gjere at populasjonar av artar, og naturtypar, vert meir robuste til å stå i mot påverknad utanfrå i tillegg til klimaendringar.

Vernet vil dekke manglar i skogvernet

Vern av området vil bidra til å dekke manglar skogvernet innan rik edellauvskog, gamal furuskog, og kalk- og lågurtfuruskog (NT).

I tillegg bidrar vernet med ivaretaking av fleire sjeldne artar, både knytt til stabil høg luftfukt, mineralrik skogsbotn og kontinuitetselement som død ved og gamle lauvtre.

Verneframlegget utgjer «låglandsskog» frå 50 m til om lag 300 moh, og er innafor vegetasjonssonene: nemoral, boreonemoral og sørboreal.

Kvifor vern av skog?

Artsdatabanken, den nasjonale kunnskapsinstitusjonen for naturmangfald, reknar med at om lag 60 prosent av alle artane på fastlandet i Noreg har skog som levestad. Totalt 90 prosent av dei truga raudlisteartane vert negativt påverka av menneskelege arealendringar. Inngrep som følgje av utbygging og skogbruk er blant dei viktigaste faktorane. Å ta vare på mest mogleg intakte skogområde er blant dei viktigaste tiltaka vi kan gjere for å ta vare på vestlandsnaturen for framtida.

Mål om 10 prosent vern av skogen i Vestland

Det er eit nasjonalt mål å redusere tap av naturmangfald, og som eit ledd i dette har regjeringa ei langsiktig målsetjing om at 10 prosent av skogen i Norge skal bli verna. Med berre drygt 3,4 prosent av skogen verna, er vi enno langt unna dette målet i Vestland. Frivillig skogvern har fått ei styrka økonomisk ramme i 2026 og ordninga vil vere viktig for å sikra viktig skognatur i åra som kjem. Dette er eit vern der staten er heilt avhengig av at grunneigaren sjølv ønskjer dette. Ved vernevedtak har grunneigarane akseptert det økonomiske tilbodet frå staten.

Kva betyr det at eit område vert verna?

For å ta vare på store og sårbare naturkvalitetar i eit område er det nødvendig med ei verneform som sikrar mot inngrep. Det er difor ønskeleg å verne om områda som naturreservat etter naturmangfaldlova § 37. Ei slik verneform vil i utgangspunktet forby aktivitetar og nye anlegg som kan skade verneverdiane i naturreservatet. Vernet vil òg føre til visse restriksjonar på bruk av området, både når det gjeld hogst og andre inngrep.

Grunneigar vil framleis ha rett til jakt, fangst og fiske, og ålmenta vil framleis kunne plukke matsopp og bær. Turstiar som er i området skal òg kunne haldast ved like, det vil også gjelde skogsveg som går inn i verneområdet. I høyringa som er neste steg i verneprosessen, vil vi presentere utkast til revidert verneforskrift for Austefjorden og Blånuten naturreservat.

Innspel og vidare framdrift

Det er ønskeleg med innspel på verneforslaget slik at prosessen og tema kan verta så opplyst som mogleg. Når innspel til denne oppstartsmeldinga er vurdert, vil Statsforvaltaren sende eit meir detaljert forslag til vern på høyring. Då vil også verneforskrift vere inkludert.

Meir informasjon om naturkvalitetane, kartavgrensing og bilete frå områda finn du på nettstaden vår <http://www.statsforvaltaren.no/vestland> under sida «Høyringar». Her kan du også sende inn innspel til denne oppstartsmeldinga.

Du kan også sende innspel med brev til Statsforvaltaren ved miljøavdelinga, Njøsavegen 2, 6863 Leikanger, eller per e-post til sfvlpost@statsforvalteren.no. Vi har også ei eiga temaside om frivillig skogvern med generell informasjon om ordninga.

Frist for å kome med innspel er 16. april

I adresselista har vi forsøkt å få med alle dei aktuelle høyringspartane vi veit om. Dersom de finn feil eller veit om fleire partar som de meiner burde ha fått brevet ber vi om tilbakemelding om dette.

Med helsing

Aslaug Aalen
miljødirektør

Eline Orheim
Seksjonsleiar, naturmangfald

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Kvinnherad kommune

Framtre

Miljødirektoratet

Rosendalsvegen 10

Postboks 5672 Torgarden

5470

ROSENDAL

7485

TRONDHEIM

Mottakarliste:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet	Postboks 8112 Dep	0032	OSLO
Norges vassdrags- og energidirektorat - NVE	Postboks 5091 Majorstua	0301	OSLO
Landbruksdirektoratet	Postboks 56	7701	STEINKJER
Vest politidistrikt	Postboks 85	6901	FLORØ
Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	Postboks 3021 Lade	7441	TRONDHEIM
Vestland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN
Luftfartstilsynet	Postboks 243	8001	BODØ
Forsvarsbygg	Postboks 405 Sentrum	0103	OSLO
Avinor	Postboks 150	2061	GARDERMOEN
Kystverket	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
NTNU	Postboks 8905	7491	TRONDHEIM
Høgskulen på Vestlandet	Postboks 7030	5020	BERGEN
Norsk institutt for bioøkonomi	Postboks 115	1431	ÅS
Forum for Natur og Friluftsliv i Hordaland v/ Bergen Turlag	Tverrgt. 4/6	5017	BERGEN
Det norske skogselskap			
Den Norske Turistforening	Youngstorget 1	0181	OSLO
Forum for Natur og Friluftsliv i Sogn og Fjordane	Sognefjordvegen 40	6863	LEIKANGER
Fortidsminneforeningen	Dronningens gate 11	0152	OSLO
Friluftslivets Fellesorganisasjon	Nedre Slottsgate 25	0157	OSLO
Friluftsrådenes Landsforbund	Gamle Drammensvei 203	1337	SANDVIKA
Norsk institutt for naturforskning	Postboks 5685 Torgarden	7485	TRONDHEIM
KS - Kommunesektorens organisasjon	Postboks 1378 Vika	0114	OSLO
Natur og ungdom	Postboks 4783 Sofienberg	0506	OSLO
NHO Reiseliv	Postboks 5465 Majorstuen	0305	OSLO
Norges Bondelag	Postboks 9354 Grønland	0135	OSLO
Norges Jeger- og Fiskerforbund	Postboks 94	1378	NESBRU
Norges Geologiske Undersøkelse	Postboks 6315 Torgarden	7491	TRONDHEIM
Norges Handikapforbund	Postboks 9217 Grønland	0134	OSLO
Norges Miljøvernforbund	Postboks 539	5806	BERGEN
Norges Naturvernforbund	Miljøhuset, Marieboesgate 8	0183	OSLO
Norges Orienteringsforbund	Postboks 5000	0840	OSLO
Norges Skogeierforbund	Postboks 1438 Vika	0115	OSLO
Norsk Biologforening	Postboks 1066 Blindern	0316	OSLO
Norsk Bergindustri	Postboks 7072 Majorstuen	0306	OSLO
Norsk Bonde- og Småbrukarlag	Akersgata 41	0158	OSLO
Norsk Botanisk Forening	c/o Naturhistorisk museum, Postboks 1172 Blindern	0318	OSLO
Norsk Industri	Postboks 7072 Majorstuen	0306	OSLO
Norsk Organisasjon for Terrenghykking NOTS	Postboks 7079 St. Olavs plass	0130	OSLO
Norsk Ornitologisk Forening	Sandgata 30 B	7012	TRONDHEIM
Norsk Sau og Geit	Postboks 104	1431	ÅS
Norskog	Postboks 123 Lilleaker	0216	OSLO
Norsk Zoologisk Forening	Boks 102 Blindern	0314	OSLO
Sabima	Mariboegate 8	0183	OSLO
Statens Kartverk	Postboks 600 Sentrum	3507	HØNEFOSS
Statkraft SF	Postboks 200 Lilleaker	0216	OSLO
Statnett SF	Postboks 4904 Nydalen	0423	OSLO
Technogarden	Vestfjordgaten 4	1338	SANDVIKA
Universitetet i Bergen	Postboks 7800	5020	BERGEN

Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet
WWF Verdens naturfond
Naturhistorisk museum
Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet
Vegdirektoratet
Stadnamntenesta på Vestlandet

Postboks 6050 Langnes
postboks 6784 St. Olavs Plass
Postboks 1172 Blindern
Postboks 5003
Boks 8142 Dep.
Postboks 7805

9037 TROMSØ
0130 OSLO
0318 OSLO
1432 ÅS
0033 OSLO
5020 BERGEN